

Työpaja 7: Sosiaalihuollon kehittämisohjelma

Työpaja 22.9.2020 kello 12:35-13:50

Heidi Muurinen
Minna Kivipelto
Erja Koponen
Pekka Karjalainen
Eeva Liukko



Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Keskustelu ryhmissä (13:00-13:45)

Keskustelun runko

- Kolme teemaa, 15 min/teema:
 1. Työikäisten asiakassuunnitelma ja vaikuttavuuden arviointi
 2. Osallistavan sosiaalityön menetelmien (yhteisösosiaalityö, matalan kynnyksen palvelut ja etsivä työ) käyttöönotto
 3. Rakenteellinen sosiaalityö

Työikäisten asiakassuunnitelma ja vaikuttavuuden arviointi (15 min) – RYHMÄ 1

- Mielenterveyteen liittyvät hankkeet, joissa tehdään suunnitelmia. Jotta kaikki hankkeet eivät tee suunnitelmien mallintamista erikseen, miten löydetään punainen lanka?
- Lape-hankkeessa tehtiin iso työ yhden, yhteisen suunnitelman tekemiseksi – sama harjoitus myös työikäisten osalta
- Sosiaalihuollon tiedonhallinta, miten saadaan valtakunnallista koordinaatiota siihen ja tiedolla johtamiseen? Liittyy myös rakenteelliseen sosiaalityöhön ja sosiaaliseen raportointiin
- Moniammatillinen työikäisten asiakassuunnitelma: panostetaan paljon palveluja käyttävien tunnistamiseen ja toisaalta peruspalveluiden kehittämiseen: onko mahdollista luoda koko tietojärjestelmä siten, että tunnistetaan heti paljon palveluja tarvitsevat ja riskitekijät osana koko palvelutoimintaa
- Tietojohtaminen: suunnitelmien kautta tulisi tietoja palvelujen palveluja tarvitsevien koppaamiseen
- Mitä kansallista on tekeillä? Esimerkiksi Avaimen tai Suuntiman käyttöä edistetään eri alueilla, millaiset ovat kansalliset suunnitelmat ja näkymät?
- Miten huomioidaan aiemmat yhteiset asiakassuunnitelmamallit, joita hankkeissa on tehty
- Miten kytkeydytään työllisyyden kuntakokeiluihin ja työkykyohjelmaan?

Työikäisten asiakassuunnitelma ja vaikuttavuuden arviointi (15 min) – RYHMÄ 2

- Sosiaalityön osaamisen vahvistaminen sote-keskusympäristössä:
 - Tiedolla johtaminen
 - Sosiaalityön näkyväksi tekeminen
 - Sosiaalityön osuuden vahvistaminen
 - Tiedon liikkuminen eri toimijaryhmien välillä
- Koordinointi asiakkaan tarpeista lähtien:
 - Pääasia, että joku tahoo koordinoi
 - Lasten ja lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen välisen yhteistyön vahvistaminen
 - Eri ikäisten asiakasryhmien palvelujen mukaan ottaminen
- Yhtenäinen palveluketju:
 - Tilannearviointiosaamisen kehittäminen (myös digi- ja tekoälykehitys huomioiden)
 - Palvelutarpeen arviointi-asiakassuunnitelma-suunnitelman arviointi on jatkumo

Osallistavan sosiaalityön menetelmien (yhteisösosiaalityö, matalan kynnyksen palvelut ja etsivä työ) käyttöönotto (15 min) - RYHMÄ 1

- Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen etenee pääkaupunkiseudulla, miten huomioidaan muissa isoissa hankkeissa kehitetty toiminta (ProSos, IsoSos) ja hyvät käytännöt
- Erikoissairaanhoidossa sosiaalityön seuraaminen ja päivystyskäyntien kirjaaminen, miten työ tulee näkyväksi erikoissairaanhoidon ympäristössä?
- Osmo-hanke Etelä-Pohjanmaalla sosiaalisen kuntoutuksen kehittämiseksi ja kehittäminen jatkuu työkykyhankkeessa, jossa huomioidaan vahvasti sosiaalityön rooli
- Satakunnassa yhteisösosiaalityö liittyy rakenteellisen sosiaalityön kehittämisen kanssa – suurin haaste vakituisten ja pysyvän henkilöstön pula, jolloin motivaatio ja energia kehittämiseen on rajallista – Millaista tukea tarjolla sosiaalialan ammattilaisille?
- Miten sairaaloiden terveydenhuollon sosiaalityöntekijän integroituvat osallistavan sosiaalityön menetelmien kehittämiseen ja miten etsivä työ tapahtuisi myös sairaaloissa? Mm. kotiin vietävät palvelut ja konsultaatiomallit.
- Erikoissairaanhoidossa toimintamallien käyttöönottaminen

Osallistavan sosiaalityön menetelmien (yhteisösosiaalityö, matalan kynnyksen palvelut ja etsivä työ) - RYHMÄ 2

- Käsitelmäärittely tarpeen
 - Jalkautuva työ
 - Osallisuuden määrittely (oman toimijuuden ja osallisuuden tukemista?)
- Erilaisen piilevän palvelutarpeen tunnistaminen & oikeat työvälineet
 - Etsivä työ, ikäihmisten palvelutarpeen esiin saaminen
 - Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten palvelutarpeen tunnistaminen
 - Nuoret, joita vaikea tavoittaa
 - Ihmisen toimintakyvyn tunnistaminen vs. työllistäminen
- Yhteisö- ja asumissosiaalinen työ
 - Miten viedä palveluja lähelle ihmisiä
 - Matalan kynnyksen palvelut & sosiaalityö; virtuaaliset paikat ja verkostot
 - Sosiaalityön toiminnan esittely valmiissa toiminnoissa ja ryhmissä, verkostoituminen
 - Systeminen ajattelu ja ote: kaikki vaikuttaa kaikkeen; pelisäännöt

Rakenteellinen sosiaalityö (15 min) - RYHMÄ 1

- Poskessa käynnistyy rakenteellisen sosiaalityön hanke Lapissa
- Rakenteellisen sosiaalityön maaperän muokkausta tehty, mutta hankkeiden puitteissa työ on vasta alkamassa.
- Suurin oivallus kunnilla on ollut, että rakenteellinen sosiaalityö ei ole vain temppukokoelma vaan että työtä tehdään jo, vaikkei sitä ole nimetty tai tunnistettu rakenteelliseksi sosiaalityöksi. Tärkeää löytää yhteiset käsitykset rakenteellisesta sosiaalityöstä.
- Rakenneuudistuksen yhteydessä puhutaan tietojohdamisesta ja tiedolla johtamisesta, mihin rakenteellinen sosiaalityö liittyy. Rakenteellisessa sosiaalityössä tarvitaan käytännönläheistä tiedontuotantoa ja oltava vuorovaikutuksessa arkisen työn kanssa.
- Miten saataisiin valtakunnallisia suosituksia ja koordinoitua hyvien käytäntöjen kokoamiseksi tietojohdamisen tueksi?
- Eksotessa ja Kymsotessa käynnistetty rakenteellisen sosiaalityön mallintamista. Tarvitaan myös kansallista vertailutietoa ja profession vahvistamista terveydenhuollon rinnalla.
- Satakunnan hankkeessa kokeilu siitä, miten terveydenhoitaja tai kotihoito tunnistaa asiakkaiden arjesta ja koota tietoa yhteen sosiaalialan ammattilaisten käytännön tiedon kanssa – sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kokemustiedon dokumentointi
- Puhutaanko terveyshyödyn lisäksi sosiaalihyödystä?

Rakenteellinen sosiaalityö (15 min) – RYHMÄ 2

- Tehdään jo paljon eri hankkeissa
 - IsoSOS, Sosrake, sosiaalisen raportoinnin kehittäminen (Vasso)
 - Tiedolla johtaminen ja sen edistäminen
- Sosiaalityön aseman vahvistaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä (hyte-verkostot)
 - Tietoa päättäjille ja poliitikoille sosiaalisista ongelmista ja sosiaalityön vaikuttavuudesta
 - Olosuhteiden korjaamiseen tietoa
 - Myös osaamista ja resursseja/työaikaa puuttuu
 - Sähköinen hyvinvointikertomus tulisi linkittää mukaan
- Tulisi olla osa sosiaalityön prosessia, ei jotain erillistä tiedonkeruuta

Terveiset keskusteluryhmästä (5 min) - RYHMÄ 1

- Tärkeintä olla aidosti sote-integraatiossa
- Rakenteellinen sosiaalityö ei ole pistemäistä tekemistä vaan osana tulevan maakunnan tiedontuottamisen rakenteissa
- Miten tuetaan sosiaalityön muutosta niin, että se selviytyy omassa roolissaan vahvana kumppanina? Vastausta etsitään yhdessä!
- Käsitteiden selventäminen ja jäsentäminen muille toimijoille
- Sosiaalihuollon kehittämisohjelmasta tiedottaminen ja rummuttaminen on tärkeää, jotta se huomataan
- Vaikka sosiaalihuolto ja sosiaalihuollon kehittäminen nivoutuu osaksi tulevaisuuden sote-keskusta, jatkossa sosiaalihuollon asiantuntemusta tarvitaan myös kunnissa

Molempien ryhmien yhteinen tiivistys (3 asiaa)

1. Miten tuetaan sosiaalityön muutosta niin, että se on vahva kumppani ja että asiantuntemusta hyödynnetään asiakkaiden palveluiden koordinoinnissa? Vastausta etsitään yhdessä!
2. Monialainen yhteistyö edellyttää yhteistä kieltä ja tarvitaan myös käsitteiden selventämistä
3. Rakenteellinen sosiaalityö ei ole pistemäistä tekemistä vaan sen tulee olla osa kuntien ja sote-maakuntien tiedontuotannon rakenteita ja päätöksentekoa (esim. hyte-kertomus)

Kiitos!

heidi.muurinen@thl.fi
minna.kivipelto@thl.fi



Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus